

Pfv.IV.21.230/2013/7.szám

A Kúria a Szilainé dr. Kiss Erzsébet ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Bocskay Bea jogtanácsos által képviselt alperes ellen szellemi alkotáshoz fűződő jog megállapítása iránt a Székesfehérvári Törvényszék előtt 32.P.22.651/2010. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.21.681/2012/6. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 31. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán tartott tárgyaláson meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes köteles az államnak - külön felhívásra - megtéríteni.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint a felperes 1996. január 2-ától fennálló munkaviszonya alapján fejlesztőmérnök munkakörben állt az alperes alkalmazásában. A felperes munkaszerződésének 7. pontja értelmében a munkáltató tevékenységi köréhez kapcsolódóan létrehozott szellemi termékek fölött a munkáltató rendelkezik, az szolgálati jellegűnek minősül; a munkavállaló az általa létrehozott szellemi alkotásokért külön díjazásban nem részesül, mert a munkaszerződése alapján megfelelő díjazásban részesíti őt a munkáltató. A győri .. cég 2005-2006-ban

teszt CD előállítására vonatkozó eljárás kidolgozásának az igényével kereste meg az alperest. A megoldáson a felperes fejlesztőmérnök kollégájával dolgozott, melynek során kidolgozták az un. GPA (Graphics on Program Area) eljárást, amellyel mintadarabokat is készítettek. Az eljárást végül a megrendelő nem alkalmazta és azzal kapcsolatban a későbbiekben sem merült fel megrendelés. A felperes és a kollégája a 2006. június 6-i keltű, alpereshez címzett „Igénybejelentés” elnevezésű iratukban a munka szolgálati jellegének elismerték, egyben bejelentették, hogy az eljárást a saját szellemi alkotásuknak tekintik, és sérelmezték, hogy az alperes nem tesz eleget a munkaszerződésben foglaltaknak, mert az alkalmazottak által létrehozott szellemi termékek nem jutnak kifejeződésre a bérben.

A felperes keresetében kérte megállapítani, hogy a szerzőtársával együtt kidolgozott un. GPA eljárás a Ptk. 86. § (4) bekezdése szerint védelem alatt álló szellemi alkotásnak minősül, amelynek hasznosítása az alperesnél megtörtént és a felperes jogosult arra, hogy az elért vagyoni eredményből részesüljön.

Az alperes a kereset elutasítását indítványozta. Vitatta a GPA eljárás szellemi alkotásként fennálló védelmét. Állította ugyanakkor, hogy az eljárást nem használta, arra piaci igény sincs, a megoldás szolgálati jellegét pedig maga a felperes is elismerte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és a felperest az alperes részére perköltség megfizetésére kötelezte.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és a felperest az alperes részére perköltség, míg az állam javára fellebbezési illeték megfizetésére kötelezte.

A jogerős ítélet megállapította, hogy a felperes megállapítás iránt előterjesztett keresete alaptalan. Indokolása szerint a jogviszony természete nem zárja ki a teljesítésre irányuló kereset előterjesztését, mert ha a felperes - álláspontja szerint - az elért vagyoni eredményből részesülni jogosult, akkor az alperestől teljesítést követelhet. A kötelezettség lejárt is megállapítható, mert a kereset a már realizált vagyoni eredményből való részesítésre irányul. Ezért nem állnak fenn a megállapítási kereset előterjesztésének a Pp. 123. §-ában foglalt feltételei, a felperes keresete elsődlegesen emiatt alaptalan. Kitért arra is a másodfokú bíróság, hogy a felperes az általa esetlegesen létrehozott szellemi termékért a munkabérében elismerve részesült díjazásban, amelyről a felek a munkaszerződésben állapodtak meg. Utalt továbbá arra a másodfokú bíróság, hogy a perben nem állt rendelkezésre olyan dokumentáció, amely alapján - szakértői bizonyítás útján - megállapítható lett volna, hogy a per tárgyát

képező eljárás a Ptk. 86. § (4) bekezdése szerinti védett megoldásnak minősül-e.

A jogerős ítélet ellen, jogszabálysértésre hivatkozással a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, tartalma szerint annak hatályon kívül helyezése és elsődlegesen a keresetének való helytadás, másodlagosan az első- vagy másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása érdekében. Felülvizsgálati álláspontja szerint a Pp. 123. §-ának alkalmazása során a keresettel érvényesítendő jog fennállásának kérdésében kell a perbeli esetben döntést hozni. A GPA eljárás az alperes által bármikor alkalmazásba vehető, ezért a megállapítás nemcsak lejárt követelés után igényelhető. Tévesen róttá a terhére a jogerős ítélet az eljárás bemutatásának elmaradását, amelyet a per során az alperes terhére kért figyelembe venni. Ettől függetlenül rendelkezésre állt megfelelő dokumentáció a know-how megítéléséhez, mert az általa utólag készített tömör leírásból a megoldás kidolgozásában résztvevő kollégája a tanúkenti kihallgatása során a megoldást beazonosíthatónak találta.

Az alperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan az alábbiak szerint.

A Pp. 123. §-ának második fordulata szerint megállapításra irányuló egyéb kereseti kérelemnek csak akkor van helye, ha a kért megállapítás a felperes jogainak az alperessel szemben való megóvása végett szükséges, és a felperes a jogviszony természeténél fogva vagy a kötelezettség lejártának hiányában vagy valamely más okból teljesítést nem követelhet.

E rendelkezés értelmében a megállapításra irányuló egyéb kereset előterjesztésének két konjunktív feltétele van: a jogvédelem szükségessége és a teljesítés követelésének kizártsága.

A felperes a Ptk. 86. § (4) bekezdése szerint a szellemi alkotáshoz fűződő jogának a megállapítására irányuló keresetét - felülvizsgálati érvelése szerint - egyrészt arra az esetre terjesztette elő, hogy az általa kidolgozott eljárás alperes esetleges jövőbeni hasznosítása esetén díjigénnyel léphessen fel a Ptk. 87. § (2) bekezdése alapján. E kereseti kérelem tekintetében nincs helye megállapításnak, mert a jogvédelem szükségessége hiányzik. Amennyiben ugyanis az alperes a felperes által kidolgozott ún. GPA eljárást nem hasznosítja, a felperesnek a szellemi alkotáson fennálló joga nem sérül, a kért megállapítás tehát a felperes jogai megóvása miatt szükségtelen.

A felperes keresete másrészt arról annak megállapítására is irányult, hogy a hasznosítás megtörtént, ezért jogosult arra, hogy az alperesnél elért eredményből részesüljön. Helytállóan állapította meg a jogerős ítélet, hogy ebben az esetben a jogviszony

természeténél fogva a teljesítés követelése nem kizárt. A hasznosítással elért eredményből való részeltetés iránt ugyanis az alperessel szemben marasztalásra irányuló kereset terjeszthető elő.

A jövőbeni esetleges hasznosítás lehetőségére hivatkozással a jogmegóvás szükségességének hiányában, a már megtörtént hasznosítás esetén pedig a teljesítés követelésének lehetőségére figyelemmel nem állnak fenn tehát a megállapítási kereset előterjesztésének eljárásjogi feltételei. Az adott esetben ezért annak megítélése, hogy a felperest a Ptk. 86. § (4) bekezdése alapján a szellemi alkotáshoz fűződő jog megilleti-e, a szellemi alkotás hasznosítása miatt érvényesített díjigény iránt indult per érdemi elbírálására tartozik.

Mindezek alapján jogszabálysértés nélkül utasította el a jogerős ítélet a keresetet. Ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta és a pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte az alperes ügyvédi képviselétével felmerült és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdései alapján megállapított felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a pervesztes felperes köteles az államnak megtéríteni.

Budapest, 2014. február 12.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

AM

írnok